

در آینده نزدیک شاهد مذاکره میان تهران و واشنگتن نخواهیم بود / مذاکره با اروپا به صورت محتوایی‌تر و منسجم‌تر دنبال شود / در سیاست خارجی باید هوشمندی بیشتری به خرج دهیم؛ ساسان کریمی در گفت‌وگو با شفقنا

انتشار : پنج‌شنبه ۲۵ / ۱۱ / ۱۴۰۳ | ساعت ۸:۲۰

شفقنا- ساسان کریمی، معاون سیاسی و بین‌المللی معاونت راهبردی رئیس‌جمهور می‌گوید: بهتر است مذاکره با اروپا به صورت محتوایی‌تر و منسجم‌تر دنبال شود. ضمن آنکه می‌توان در کنار همین گفتگوها با اروپا گفتگوهای منسجمی را با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شروع کرد. باید تلاش کرد که اسنپ بک انجام نشود و این امر به طور اصولی ممکن است و بستگی به اراده سیاسی و فعالیت دیپلماتیک ما دارد.

متن گفت‌وگوی شفقنا با ساسان کریمی را می‌خوانید:

***با توجه به اینکه دونالد ترامپ اعلام آمادگی مذاکره با ایران در مسایل غیر هسته‌ای را کرده است. به نظر شما، این اقدام چه اندازه محتمل می‌باشد؟ و اساسا ترامپ با مذاکره با ایران به دنبال چیست؟**

به نظرم ترامپ اشتباهی اساسی برای دستاوردهای و میراث‌سازی با اسم خود را دارد. البته از طرف جمهوری اسلامی ایران تمایل علنی برای مذاکره با ایالات متحده وجود ندارد و در فاز کنونی برعکس هم هست. به همین علت به نظرم نمی‌آید در آینده نزدیک شاهد مذاکره میان تهران و واشنگتن در قالب مورد انتظار باشیم.

در حال حاضر زمینه مذاکرات در ایران دیده نمی‌شود

*ترامپ هنوز درباره رویکرد سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران به صورت شفاف اظهار نظر نکرده است. فقط شاهد بودیم افراد تندرویی مثل، برایان هوک، جان بولتون و مایک پمپئو را کنار گذاشته و افرادی نظیر دارن بیٹی که چهره ضد جنگ با ایران است را به عنوان معاون وزیر امور خارجه انتخاب کرده است. این امر را چطور تحلیل می‌کنید و چقدر می‌تواند پالس مثبت برای ایران باشد و اگر پالس مثبت برای ایران است باید چه اقداماتی در این زمینه صورت بگیرد؟

به نظر من، رویکرد عملی ترامپ در مورد ایران دارای چند وجه است که تاکنون انتصابات و اظهاراتش تا حدی کم‌تخاصم بوده ولی متنی که امضا کرده، به شدت ضد ایرانی است. بنابراین، بسته به اینکه ما این را یک دوگانه "بازی بد و بازی خوب" ببینیم، یا فکر کنیم که این یک اختلاف واقعی بین ترامپ و هسته قدرت در آمریکاست که طراحی‌های متفاوتی ممکن است پیاده کنند. در هر حال می‌بایست نسخه اول را در نظر گرفت ولی الزاماً عملکرد مبتنی بر همین ایده نباشد و می‌توانیم تا حدی طراحی پیچیده‌تری را دنبال کنیم. در حال حاضر زمینه مذاکرات در ایران را نمی‌بینم.

اجرای نشدن اسنپ‌بک بستگی به اراده سیاسی و دیپلماتیک ما دارد

*با توجه به وضعیت کنونی توافق هسته‌ای، چه راهکارهایی برای احیای آن و بهبود روابط با کشورهای غربی پیشنهاد می‌دهید؟ در صورتی که مذاکرات هسته‌ای به نتیجه نرسد چه عواقبی در آینده برای ایران خواهد داشت؟

بهتر است مذاکره با اروپا به صورت محتوایی‌تر و منسجم‌تر دنبال شود. ضمن آنکه می‌توان در کنار همین گفتگوها با اروپا گفتگوهای منسجمی را با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شروع کرد. باید تلاش کرد که اسنپ‌بک انجام نشود و این امر به طور اصولی ممکن است و بستگی به اراده سیاسی و فعالیت دیپلماتیک ما دارد.

دونالد ترامپ به بنیامین نتانیاهو فضا نمی‌دهد

*شاهد سفر نخست‌وزیر اسرائیل به آمریکا بودیم به نظر شما، در این دیدار از رئیس‌جمهور آمریکا درباره ایران چه خواسته شد و اینکه ترامپ می‌تواند و می‌خواهد تنش بین ایران و اسرائیل را کنترل کند؟

نتانیاهو بیشتر به پشتوانه رابطه اش با هسته قدرت در آمریکا کنشگری می‌کند و توانسته به هر حال – چه از طرف ترامپ و چه از طرف هسته قدرت- متن مذکور را بیرون بیاورد. در عین حال تا اینجای کار دست نتانیاهو به اندازه دور اول ترامپ باز نیست و تیم ترامپ تا آن اندازه به او فضا نمی‌دهند. البته سرنوشت هر امر در سیاست بین‌الملل سیال و وابسته به کنش‌گری همه طرف‌هاست. کنشگری‌های جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اسرائیل و دیگران می‌تواند جهت‌های این موضوع را در نهایت تعیین کند. تا اینجا به نظرم نتانیاهو یک قدم در سیاست ورزی ترامپ پیش رفته است.

اروپا در سیاست خارجی مستقل نیست

*** آقای تخت‌روانچی در مصاحبه اخیر خود اعلام کرده‌اند که روسیه و اروپا در فرمت مذاکره با هم اختلاف نظر دارند، در صورتیکه ما با اروپا از مرحله گفت‌وگو رد شویم**

▲ مذاکرات برسیم، چگونه می‌خواهیم چالش روسیه را از بین ببریم؟

اختلاف روسیه و اروپا بیش از اینکه تکنیکی باشد مسبوق به جنگ اوکراین است و به نظرم بیشتر اختلاف بین اراده هاست. باید دید در خصوص اوکراین چه اتفاقی بین پوتین و ترامپ می‌افتد و رویکرد اروپا در قبال آنچه خواهد بود، چگونه است. اروپا بیش از گذشته تضعیف و به امریکا وابسته شده است. بنابراین، نمی‌توان به اروپا به عنوان موجود مستقل در سیاست خارجی نگاه کرد. ولی به هر حال هم از نظر هنجارگذاری و هم دری که فعلاً بسته نیست می‌توان از ظرفیت آن استفاده کرد. ضمن اینکه اهرم اسنپ بک فعلاً در اختیار این کشورهاست و اولویت ما باید تا چند ماه آینده این موضوع باشد.

در سیاست خارجی باید هوشمندی بیشتری به خرج دهیم

***با توجه به مباحث مطرح شده درباره FATF فکر می‌کنید نتیجه نهایی چه خواهد بود؟ و به نظر شما با پیوستن ایران به FATF چه نتایج حاصل خواهد داشت؟**

به نظر من، نظر کارشناسی وزارت اقتصاد در این زمینه مهم است. واقعیت این است که قرار داشتن در فهرست سیاه FATF نه تنها جمهوری اسلامی ایران و اشخاص حقیقی و حقوقی خاص آن را که ذیل تحریم قرار دارند، بلکه کل اتباع ایرانی را در مورد تراکنش‌های مالی موضوع محدودیت قرار داده است. قرار داشتن در این فهرست محدودیت‌های مهمی را به محدودیت‌های تحریمی افزوده است و به همین علت است که دولت آمریکا علاقه مند است که ایران از این فهرست سیاه بیرون نیاید. به نظرم باید در سیاست خارجی هوشمندی بیشتری از آنچه عادت داریم به خرج دهیم. جهان به سرعت در حال پیش رفتن و پیچیده تر شده است و پرسش‌های پیچیده، پاسخ‌های ساده ندارند.